

La salut mental en el jovent: en estat d'emergència

- *Un informe del CNJC i Salut Mental de Catalunya constata que la precarietat i la falta de recursos han situat la salut mental del jovent en una situació crítica.*
- *Demanem a l'administració passes per avançar cap a una salut mental juvenil comunitària, pròxima i preventiva.*

Barcelona, 16 de març de 2023.- El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) i la Federació Salut Mental de Catalunya han presentat, aquest matí, la **radiografia "La situació de salut mental en el jovent català", un informe que neix de la investigació vers la dificultat d'accedir a dades que reflecteixen una problemàtica que aquestes entitats consideren evident.**

La presentació s'ha fet després d'entregar el document a Magda Casamitjana, la directora del Pacte Nacional de la Salut Mental i a Joan Vegué, director del Pla director de Salut Mental i Addiccions. La reunió ha servit per traslladar les demandes i mesures proposades per les entitats als òrgans responsable de les polítiques en matèria de salut mental dels diferents departaments de la Generalitat, a més a més de manifestar la preocupació d'una situació que, afirmen, "es troba en una fase de canvi paradigmàtic impulsat per dues premisses".

D'una banda, **constaten una situació d'"emergència juvenil" en matèria de salut mental**, ja que una de cada set joves pateix un problema de salut mental, i les persones entre els 18 i els 34 anys són les que més visites fan a centres i serveis de salut mental. En destaca, també, la greu situació vers el suïcidi, que s'ha convertit en la primera causa de mort no natural entre les persones joves. A més a més, aquesta emergència també pateix un biaix de gènere, i per cada home que pateix depressió, per exemple, la pateixen dues dones joves.

Contribueixen a aquesta greu situació, també, **la precarietat i la desigualtat social**. Així doncs, des de les entitats redactores de l'informe asseguren que hi ha una relació entre no arribar a final de mes i el fet de patir ansietat entre el jovent català. Així ho desenvolupen a la radiografia que avui presenten: "Aquesta intersecció de discriminacions i opressions amb la salut mental se suma als condicionants del jovent de Catalunya. La incertesa de la crisi de la covid-19 i de les crisis que la segueixen ens situen, sense cap dubte, davant una emergència de la salut mental de les joves: pujada de l'ansietat i TCA, malestar emocional estès, increment de les atencions d'urgència...".

L'altra pota del canvi de paradigma que descriuen es regeix pels recursos destinats a l'atenció de la salut mental a Catalunya. Així, **denuncien un desequilibri territorial i un desencaix entre la necessitat d'atenció i els recursos disponibles**. Aquesta situació es dona perquè els recursos que s'empren no atenen l'arrel

estructural del problema, i afirmen que una part de la solució passa per **establir models que incloguin la perspectiva comunitària**, com espais de socialització i ajuda mútua, on l'associacionisme hi té un paper clau. A més a més, defensen que "els recursos també són ampliar les ajudes no contributives quan no tenim accés al mercat laboral per culpa de la nostra salut mental".

En definitiva, tal i com ha afirmat la Julia Rosanna, presidenta del CNJC, "cal avançar cap a un paradigma preventiu, social i comunitari de la salut mental mentre es reforcen els serveis d'atenció a la salut mental del sistema sanitari".

Per últim, han volgut destacar també algunes de les recomanacions que inclou l'informe:

- **Millorar i reforçar els serveis d'urgència.**
- **Promoure un abordatge estratègic múltiple per a eradicar l'estigmatització** mitjançant dues premisses claus. D'una banda, fomentant la modificació de l'imaginari social, les idees que fonamenten els prejudicis que generen estigma sobre el jovent amb problemes de salut mental. D'altra banda, generant oportunitats perquè les actituds i els comportaments cap a aquestes persones canviïn i no es basin en relacions discriminatòries.
- **Introduir l'educació emocional en totes les etapes educatives** (obligatòria i post obligatòria), així com generar serveis d'acompanyament davant la transició entre etapes educatives i oferir una formació al professorat en detecció i atenció de malestars emocionals o problemes de salut mental.
- **Impulsar, juntament amb les polítiques de salut mental, polítiques d'emancipació juvenil, en especial per a les persones més vulnerabilitades.** La regulació de lloguers, el lloguer social juvenil, la renda bàsica universal o la millora de les condicions laborals, així com una xarxa de serveis socials i assistencials forta, són la garantia d'una millora de la problemàtica de la salut mental juvenil.

Sobre el CNJC

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) és la plataforma que aplega més de 90 entitats juvenils a Catalunya. Fundat el 1979, el CNJC promou els interessos de la gent jove, fomenta l'associacionisme juvenil i actua de pont entre el jovent organitzat i les institucions públiques. Els tres eixos d'actuació del Consell són la sensibilització, la formació i la incidència política.

Sobre Salut Mental de Catalunya

Salut Mental Catalunya és un moviment social de representació, atenció i suport a les persones amb problemes de salut mental i a les famílies. La Federació SMC està formada per una xarxa de més de 70 entitats de moviment associatiu. Portem més de 25 anys promovent una salut mental comunitària, la qualitat de vida, la defensa dels drets, la sensibilització social, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació de les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies.

Més informació:

Oriol Sales, tècnic de Comunicació del CNJC

681 60 83 10

comunicacio@cnjc.cat

www.cnjc.cat

Mar Novel, responsable de comunicació i premsa

605 912 718

premsa@salutmental.org

www.salutmental.org